

„Białe szaleństwo” i kaski

Narciarstwo to sport piękny i dostępny dla przeciętnego człowieka. Można je uprawiać od najmłodszych lat do wieku emerytalnego. Jednak, tak jak przed laty, narciarze są narażeni na wiele przykrych urazów na stoku. Aby zminimalizować te zagrożenia, należy stosować odpowiedni sprzęt sportowy. Jak twierdzą eksperci, obecnie dochodzi do innych wypadków niż te, które miały miejsce jeszcze kilkanaście lat temu podczas uprawiania narciarstwa. Wtedy narciarze najczęściej łamali ręce i nogi. Obecnie na polskich stokach dochodzi w sezonie do kilkuset wypadków, w których dominują urazy głowy. Jest to spowodowane głównie tym, że narty pozwalają na szybszą jazdę niż przed laty.

Okazało się niezbędne opracowanie uregulowań prawnych, które nakładałyby obowiązek chronienia głowy narciarza. Efektem tych prac jest *Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy o kulturze fizycznej* (Dz.U. z dnia 31 grudnia 2009 r.), w której m.in. znajduje się zapis: „2. Osoba uprawiająca narciarstwo lub snowboard, do ukończenia 15 roku życia, obowiązana jest używać w czasie jazdy kasków ochronnych odpowiadających właściwym warunkom technicznym.” Ustawa weszła w życie w Polsce z dniem 31 stycznia 2010 r. Opiekunowie małoletnich będą narażeni na kary grzywny albo kary nagany, jeśli dzieci, nad którymi sprawują nadzór, będą uprawiać narciarstwo lub snowboard bez kasku. Tyle prawo. W zacytowanym fragmencie ustawy kaski ochronne powinny odpowiadać „właściwym warunkom technicznym”. Doświadczenie podpowiada nam, że warunki techniczne kasków najprecyzyjniej określa właściwa norma. Aktualna norma dotycząca kasków ochronnych to PN-EN 1077:2010P. Normę opracował CEN/TC 158 Ochrona głowy w ramach mandatu udzielonego CEN przez KE i Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu. Norma zachowuje zgodność z podstawowymi wymaganiami dyrektywy 89/686/EEC *Środki ochrony indywidualnej*. Do zbioru PN norma została wprowadzona przez KT 2 ds. Sportu i Rekreacji jako PN-EN 1077:2010P *Kaski dla narciarzy zjazdowych i snowboardzistów (oryg.)*.

W normie określono wymagania użytkowe dla kasków narciarzy i snowboardzistów a - co warto podkreślić - wyszczególniono różne grupy użytkowników kasków m.in. dzieci oraz uczestników zawodów. Zgodnie z PN-EN 1077:2010P kask ma chronić głowę, w ten sposób, aby w sytuacji uderzenia zmniejszać ryzyko jej urazów. Aby kask mógł spełniać takie zadanie, musi mieć szereg cech konstrukcyjnych. Wśród tych cech w normie wymieniono takie jak: dużą trwałość i wytrzymałość oraz małą masę. Ponadto kaski nie mogą ograniczać stopnia słyszenia ani pola widzenia narciarza. W normie scharakteryzowano także materiały, z których wykonuje się kask oraz opisano układ mocujący.

W ramach określenia bezpieczeństwa sprzętu podano w normie opis dwóch różnych klas ochrony: klasę A (kaski tej klasy chronią większy obszar głowy i oferują wyższy stopień ochrony przed przebiciem) i klasę B. To, czy gotowy wyrób spełnia istotne, ww. warunki bezpieczeństwa można sprawdzić posługując się badaniami opisanymi w normie. Kaski dla narciarzy i snowboardzistów zgodne z PN-EN 1077:2010P są warte polecenia nie tylko dzieciom, ale i wszystkim amatorom „białego szaleństwa”.